Health literacy: Patiënten worden vaak aanbevolen om bepaalde oefeningen te doen voor orthopedische en sportletsels (schouderpijn, rugklachten, achillespeestendinitis, ...). Kies 10 courante klachten uit en maak een video met oefeningen die de patiënt moet doen, op basis van goede richtlijnen (EBPracticeNet, KNGP). Doe het op dusdanige wijze dat zij op een website kunnen worden getoond.

Haio: MINGNEAU Annabelle , KUL
Promotor: VANKRUNKELSVEN Patrik , KUL
Praktijkopleider: BEYEN Anne , Sneijers Ronald

Context: In onze huidige maatschappij groeit de aandacht voor gezondheidsgeletterdheid reeds geruime tijd. Bij de gezondheidseducatie van patiënten is er bovendien een meerwaarde van het gebruik van audiovisueel materiaal in vergelijking met het gebruik van geschreven materiaal.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze masterproef was om het educatief aspect van de bestaande patiëntenrichtlijnen op Gezondheid en Wetenschap te vergroten door toevoeging van audiovisueel ondersteuningsmateriaal. De focus werd gelegd op therapeutische aanbevelingen en interventies die in de patiëntenrichtlijnen aan bod komen.

Methode: Op basis van titel en inhoud van de 895 patiëntenrichtlijnen van Gezondheid en Wetenschap werd in maart 2019 bepaald of deze in aanmerking kwamen om de daarin vernoemde aanbevelingen om te zetten in audiovisueel materiaal. Bij deze selectie werd rekening gehouden met het potentieel, de relevantie en praktische uitvoerbaarheid. Vervolgens werd voor elke geselecteerde patiëntenrichtlijn in de databases PubMed, Cochrane en PEDro gezocht naar wetenschappelijke en relevante onderbouwing voor alle aanbevelingen die in aanmerking kwamen voor audiovisuele ondersteuning. Dit werd uitgewerkt tot zeer concrete handelingen die getoond kunnen worden in instructievideo's, waarbij steeds gelet werd op laagdrempeligheid en veiligheid. Tevens was er oog voor de haalbaarheid voor patiënten: de handelingen mogen niet veel tijd en middelen vergen. Tot slot werd een scenario uitgeschreven voor elke instructievideo, die nadien werd opgenomen in het Leuvens Instituut voor Media en Leren (LIMEL).

Resultaten: Er werden 86 patiëntenrichtlijnen weerhouden die in aanmerking kwamen voor de ontwikkeling van audiovisueel materiaal. Voor 51 patiëntenrichtlijnen werd voldoende wetenschappelijke onderbouwing gevonden om concrete handelingen in beeld te brengen, en deze patiëntenrichtlijnen werden verdeeld onder zes huisartsen-in-opleiding. Op basis van wetenschappelijke onderbouwing en haalbaarheid werden in deze masterproef volgende onderwerpen voor instructievideo's geselecteerd: 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen', 'Heup- en dijbeenbreuken', 'Sportletsels en hun preventie: het iliotibiale bandsyndroom', 'Nekpijn', 'Benigne paroxysmale positieduizeligheid', 'Wiegendood', 'Urineweginfecties bij kinderen', en 'Hallux valgus'. Bij enkele richtlijnen ligt de nadruk voornamelijk op preventie, anderen kunnen bijdragen tot herstel, of zijn eerder gericht op een symptomatische behandeling. De instructievideo's werden geïntegreerd in de patiëntenrichtlijnen op de website van Gezondheid en Wetenschap.

Conclusie: Aanbevelingen uit 51 patiëntenrichtlijnen van Gezondheid en Wetenschap werden weerhouden en resulteerden in 46 instructievideo's. De aanbevelingen hebben allen voldoende

wetenschappelijke onderbouwing, al is deze niet steeds van een even hoog niveau. Aanvullende studies zijn nodig om de bewijskracht van de aanbevelingen te versterken. De resulterende instructievideo’s uit deze masterproef zijn beschikbaar op de website van Gezondheid en Wetenschap. Op die manier zijn ze een bijkomend instrument voor huisartsen en een illustratie voor patiënten bij de implementatie van richtlijnen.